

Berekenbaarheid 2011, uitwerkingen toets 2

- (a) $M_1(000) = 111$
(b) $M_1(100) \uparrow$
(c) $L(M_1) = \{w \in \{0, 1\}^* \mid w = \lambda \text{ of } w \text{ begint met een } 0\}$
(d) $R(M_1) = 000101110110111011001101011011001100110110101101000$
(e) $R(M_1) \in L(M_1)$ want $R(M_1)$ begint met een 0.

- L_2 is recursief opsombaar want hij wordt geaccepteerd door stoppen door de machine M_2 die het volgende ontwerp volgt:

- controleer of de input een valide code $R(M)$ is van een Turing machine: zo nee, ga in non-terminerende loop naar rechts op de tape
- doe nu de berekening van de universele Turing machine U op de input

Omdat $U(R(M)) = U(R(M)\lambda) = M(\lambda)$ stopt deze tweede stap precies dan wanneer $M(\lambda) \downarrow$.

- Het probleem P_3 vraagt naar een eigenschap van de taal $L(M)$, dus de onbeslisbaarheid van dit probleem volgt uit de stelling van Rice als we laten zien dat het een niet-triviaal probleem is.

Definieer de machine M_3 als:

Dan geldt dat $L(M_3) = \{0, 1\}^*$ en dus $1w \in L(M_3)$ voor alle woorden w .

Het probleem is niet-triviaal want voor machine M_1 uit opgave 1 is het antwoord ‘ja’ – neem $w = 00$ en gebruik opgaven 1a en 1b – en voor de machine M_3 is het antwoord ‘nee’.

- De onbeslisbaarheid van dit probleem volgt met een reductie van het blank tape probleem B naar dit probleem P_4 .

Stel we willen weten van een machine M of $M(\lambda) \downarrow$ en we mogen aannemen dat we een machine hebben die probleem P_4 beslist. Maak een machine M' die het volgende ontwerp volgt:

- wis de tape
- doe de berekening van M
- wis de tape

Als de berekening van M op de lege tape stopt, dan stopt $M'(w)$ ook voor iedere w en geldt dan $M'(w) = \lambda$, en dus geeft probleem P_4 dan antwoord ‘ja’ voor M' . Als de berekening van M' op de lege tape niet stopt, dan stopt $M'(w)$ bij de tweede stap natuurlijk ooit nooit, en geeft probleem P_4 dus antwoord ‘nee’ voor M' .

Het antwoord van P_4 voor M' geeft dus het antwoord van B voor M . Maar omdat B onbeslisbaar is, kan er daarom ook geen machine bestaan die P_4 kan beslissen, en is probleem P_4 dus ook onbeslisbaar.